



การปรับตัวของการเรียนรู้ในยุคการเรียนรู้ออนไลน์

กฤษฎพล วัฒนพาน

สาขา ศิลปะ โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

บทนำ

จากวิกฤตโควิด19 ที่เกิดขึ้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทุกๆด้านมากมาย ไม่ว่าจะเป็นการทำงานที่บริษัท พนักงานที่จะต้องเดินทางไปทำงานต้องเปลี่ยนสถานที่มาเป็นการการทำงานที่บ้าน (Work from home) ร้านอาหารมากมายต้องปิดตัวหรือเปลี่ยนกลยุทธ์ของการขายจากที่ขายที่ร้านหรือในห้างสรรพสินค้า เป็นการขายออนไลน์ หรือบางสถานที่ถึงขั้นปิดกิจการทั้งชั่วคราวและถาวร

ผลกระทบจากวิกฤตโควิด19 ที่มีต่อการศึกษาส่งผลเป็นวงกว้างทุกภาคส่วนตั้งแต่โรงเรียนขนาดเล็กไปจนถึงมหาวิทยาลัย นักเรียนนักศึกษาถูกเลื่อนเปิดเทอม ส่งผลให้นักเรียนส่วนใหญ่เสียโอกาสในการเรียนรู้ ยิ่งนักเรียนที่ไม่ได้เข้าถึงโอกาสในการศึกษาอยู่แล้วยิ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะทำให้หลุดออกจากระบบการศึกษานั้นๆได้ง่ายขึ้น ซึ่งจะเกิดผลกระทบด้านลบต่อนักเรียนในระยะยาว

เมื่อเข้าสู่การเรียนการสอนที่ต้องดำเนินไปควบคู่กับวิกฤตโควิด 19 ก็เกิดการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงในการศึกษาครั้งใหญ่ ครูผู้สอนจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนจากการสอนแบบปกติให้ห้องเรียน (Onsite) มาเป็นการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ครูผู้สอนและนักเรียนต้องปรับตัวมาเรียนแบบที่ไม่คุ้นเคย รับภาระมากขึ้น ครูต้องใช้เวลาในการเตรียมการสอนเยอะขึ้น นักเรียนต้องรับภาระการเรียนรู้ด้วยตนเองและการบ้านเยอะขึ้นด้วย ทำให้ในช่วงแรกประสิทธิภาพในการเรียนรู้อาจจะลดลง

ผศ.อรรถพล อนันตวรสกุล อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นหนึ่งในอาจารย์มหาวิทยาลัยกลุ่มแรก ๆ ที่เปลี่ยนมาใช้วิธีการสอนนักศึกษาออนไลน์ตั้งแต่ก่อนที่รัฐบาลจะออกประกาศปิดสถานศึกษา อ.อรรถพล กล่าวว่า ไม่ใช่ทุกวิชาหรือทุกคณะจะเปลี่ยนมาสอนออนไลน์ได้ทั้งหมด เพราะต้องคำนึงถึงความเหมาะสม และประสิทธิภาพของการสอนที่สำคัญที่สุดคือห้องเรียนออนไลน์ยังทดแทน "ห้องเรียนออฟไลน์" หรือห้องเรียนจริง ๆ ไม่ได้ คือ "ปฏิสัมพันธ์"

การเรียนออนไลน์นั้น มีข้อจำกัดเรื่องความพร้อมส่วนบุคคลมากมาย โดยเฉพาะในโรงเรียนที่อยู่ต่างจังหวัดที่คุณครูก็ยังไม่มีความคุ้นชินกับโปรแกรมต่าง ๆ นักเรียนก็ไม่มีอุปกรณ์ รวมถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ไม่ดีนัก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องวางแผนอย่างจริงจังว่าจะสนับสนุนคุณครูนับแสนคนอย่างไร ต้องประเมินความพร้อมอย่างรอบด้าน เป้าหมายที่แท้จริงของการศึกษา ก็คือการพัฒนาผู้เรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การถกเถียง การมีปฏิสัมพันธ์กัน ถึงแม้ว่าการเรียนออนไลน์จะมีข้อจำกัดและอุปสรรคบ้าง แต่ อ.อรรถพล กล่าวว่า "วิกฤติในครั้งนี้ทำให้สถาบันการศึกษา ทั้งผู้เรียนผู้สอนได้ปรับตัวให้ชินกับการเรียนออนไลน์ หลายวิชาเริ่มเห็นทิศทางความเป็นไปได้ในการเรียนออนไลน์ ซึ่งเป็นเรื่องที่มหาวิทยาลัยพยายามสนับสนุนมาโดยตลอด และนี่อาจเป็นโอกาสในการต่อยอดการศึกษาในอนาคต"

(ข้อมูลอ้างอิงจาก BBC Thai : เมื่อการเรียนการสอนต้องดำเนินต่อไป <https://www.bbc.com/thai/thailand-51975231>)

จากบทความข้างต้นเป็นการพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาสสำหรับครูที่จะต้องเรียนรู้เทคโนโลยีเพื่อใช้ในการสอนออนไลน์ให้มีความชำนาญและคล่องแคล่วเพราะปฏิเสธไม่ได้เลยว่าในการศึกษาในอนาคตจะต้องมีการเปลี่ยนแปลง มีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการสอน ครูและนักเรียนจะต้องค่อยๆปรับตัวไปด้วยกันในโลกของการใช้สื่อสังคมออนไลน์



หลักการนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในการเรียนการสอน

นพสิทธิ์ ไตรสิทธิ์วัฒน์(2556)กล่าวถึงกฎเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติการใช้สื่อสังคมออนไลน์(Social media roles)สำหรับใช้ในการเรียนการสอนดังนี้

1.ครูผู้สื่อสังคมออนไลน์จะต้องรู้ถึงนโยบายของหน่วยงานว่ามีนโยบายอย่างไรกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนการสอนมีการสนับสนุนมากน้อยเพียงใด

2.เมื่อครูจำเป็นจะต้องนำผลงานของคนอื่นมาใช้จะต้องอ้างถึงเจ้าของผลงานที่สร้างขึ้นเพื่อการให้เกียรติผู้ที่เป็นเจ้าของผลงาน

3.พึงใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างระมัดระวัง

4.ใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีมารยาททางสังคม

5.ผลิตเนื้อหาสาระให้ตรงกับสมรรถนะความรู้และความสามารถของผู้ใช้

6.การโต้ตอบระหว่างกันควรคำนึงถึงความเหมาะสมระหว่างกัน

7.เมื่อเกิดข้อผิดพลาดจะต้องยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นและรีบดำเนินการปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดเหล่านั้น

ธนวัฒน์ วรรณประภา(2560) กล่าวถึงหลักการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพิ่มเติมดังนี้

1.การใช้สื่อสังคมออนไลน์จะต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาและจุดมุ่งหมายที่จะสอน

2.การนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้นั้นจะต้องเหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ความรู้และประสบการณ์ผู้เรียน

3.การใช้สื่อสังคมออนไลน์จะต้องเหมาะสมกับกระบวนการสอนและรูปแบบการสอน

4.การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนการสอน จะต้องคำนึงถึงหลักการทางจิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาพัฒนาการและพัฒนาการทางสติปัญญาของผู้เรียนด้วย

บทสรุป

วิกฤตโควิด19ที่เกิดขึ้นนั้นทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาเป็นอย่างมาก สิ่งหนึ่งคือการปรับเปลี่ยนวิธีและแนวทางในการสอน เป็นการสอนในรูปแบบออนไลน์ที่พึ่งเทคโนโลยีพึ่งสื่อสังคมออนไลน์ให้เต็มประสิทธิภาพ ครูผู้สอนควรจะศึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ให้ตรงกับจุดประสงค์ในการสอนเพื่อเป็นประโยชน์และเหมาะสมต่อผู้เรียน เพราะแนวโน้มในอนาคตจะต้องเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลาโดยไร้ขีดจำกัด ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลาส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต



เอกสารอ้างอิง

ธนวัฒน์ วรรณประภา.(2560).สื่อสังคมออนไลน์กับการศึกษา.วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, สืบค้นเมื่อ 4 สิงหาคม 2565,จาก <https://anyflip.com/cgsvb/xhzm/basic>

นพสิทธิ์ ไตรสิทธิวัฒน์(2556).การประยุกต์ใช้ Social Network และ Social Media สำหรับการศึกษ,สืบค้นเมื่อ 4 สิงหาคม ,จาก http://edu.msu.ac.th/journal/home/journal_file/316.pdf

AKSORN ().เปิดประตูการศึกษา เรียนรู้-สู่วิถี (โควิด-19)ความเปลี่ยนแปลง สูโลกอนาคต .สืบค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2565,จาก <https://www.aksorn.com/learningviaonline>

STARFISHLABS().การศึกษาออนไลน์ เรียนรู้-สู่วิถี(โควิด-19).สืบค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2565,จาก <https://www.starfishlabz.com/blog/372-การศึกษาออนไลน์-เร-ยนร-ส-ว-กฤต-คว-ด-19>